

DEBRECZEN

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KOZGAZLÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni és vidéki függetlenségi párt közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Előfizetési árak: Helyben és postán külföldre...

Egyes szám 5 kr. A lap szellemi részét illető minden közlemény...

Előfizetési helyben: TREVÉDI és LAJOS és 10. CSÁTHY KÁROLYY könyveskereskedésben...

Hirdetési díj: Négy hasábos perit sorát 5 kr. Nagyobb terjedelmű...

Nyitvánnyal megjelölt közlemény minden perit sora 30 kr. Hirdetéseket felvételre...

A furcsa háboru.

Hogy Tisza miniszterelnök a választási visszafélésekről szóló törvényjavaslatot visszavonta, ezt nem fogja senkise valami különös istensudójának mondani.

Arról a másokról sincs szó, melyet u. n. »szesztermelőink« folytatnak a »szeszviz« érdekében, miután Dunajevszky osztrák pénzügyminiszter legszebb álmaikat a biztosan elhelyezett, államilag monopolizált pálinka felől oly rutul elronta.

Az első lövést Apponyi Albert gróf intézte az ellentáborra e taktikával, újabb lépéssel óhajtván közeledni a kormányképesség felé. Mohácson (mily gyászos omen!) beszédet tartott, melyben hevesen kikelt az antiszemitaizmus ellen...

Biz ez kissé furcsa háboru. Tehát a szerint mérlegeljük már ezentul a reakcionárius nézeteket, hogy az illető anti-vagy philosemita? Ekkora országos tényezővé fuvatik tehát föl az antiszemitaizmus, mely ma már mindenfelé csökkenőben van...

Nem gondoljuk, hogy maguk zsidó vallásu polgártársaink is ily elsőrangú tényezőnek vélnék magukat Magyarországon fenn állásban, hogy egyenesen tőlük lenne függetlenségünk s valódi haladásunk függővé téve.

Magyarország a zsidó-kérdésben két ízben nyilatkozott imponázus módon s ezzel zsidó polgártársaink meglehetnek elégedve: 1848-ban, midőn a vallásengyelőség eszméje kimondatott s 1867-ben, midőn az megsejtesített. Azóta ami történt, csak egyes töredékek műve, a nemzet akarata nem nyilvánult, s az összeségnek nem is jut eszébe a kor szellemének meg felelő ez intézményt lerombolni, ellenkezőleg, a nemzet akarata volt a kötelező, vagy legalább a fakultatív polgári házasság behozatala is, melylyel a keresztény és zsidó között az utolsó válaszfal is leomlott volna.

let hajótörést szenvedett a főpapság és a főurak makacs ellenzésén — egész ország akarata daczára.

Az a párt, melynek mi hívei vagyunk, a 48-iki törvények, a teljes jogegyenlőség alapján áll s így a logika szabályai szerint is elítél minden mozgalmat, mely bármely osztálynak a jogtól megfosztását célozza. De éppen, miután czélunk a haza függetlenségének kivívása, ily hatodrangu kérdésekkel magunkat ez utról eltéríttetni nem fogjuk.

Orsz. gyűlés. Az új házszabályok első részét a képviselőház letárgyalta s változatlanul elfogadta a választások tisztasága, a kifogásolt választások feletti bíráskodás lehető igazsága pártatlansága érdekében utóljára szálltak sikra az ellenzék szónokai. Horváth Lajos általános figyelem közt terjeszté elé indítványát a bírói bizottságok szervezésére vonatkozólag.

Az erdélyi ipar érdekében a belügyminiszter körlevelet intézett a főispánokhoz. Figyelmükbe ajánlja a brassói kereskedelmi s iparegylet kérését, melyet a határszéli postó ipar érdekében intézett a hatóságokhoz.

Az országgyűlés berekesztése pünkösd előtt pár nappal fog megtörténi. A király ő felsége akkorra fővárosunkra jön s személyesen fogja a berekesztő trónbeszédet felolvasni. A t. Ház kimulása alkalmas ut csöndes lesz, izgalmas viták nem igen fogják zavarni a hangulatot.

Egővárások. Évek hosszú sora óta nem érte az országot oly sok elemi csapás, mint a legutóbbi néhány nap alatt. Virágzó községeket s népes városokat pusztított el a tüzvész alig egy hét lefolyása alatt.

óta egymást érik a nagy catastrophák, melyekhez hasonló így csomóban talán sohasem fordult elő még az országban. A tüzvésznek ilyen valósággal járványzerű terjedése egymásután pusztította el Toroczkót, Maros-Csügedet és Ruzskabányát, most pedig Eperjest. Nagy-Károlyt és Kurtics nagy részét tette lángok martalékává.

Eperjestről távirják, hogy a tűz pénteken egész éjjel dühöngött. A rettenetes pusztítás borzalmas képet nyújtott.

A tűz pénteken délelőtt 10 órakor támadt egy árok-utczai házban, s a mire a tüzet észrevették, s a harangokat félreverték, már több ház állott lángban s a nagy szel a tüzet átvitte a fűtczába, a honnan az a magyar-utczába csapott át, s rövid idő alatt a városnak három nagyobb utczája égett.

Leégett a fűtczán az ev. collegium és templom, a városháza, a népbank, a város tulajdonát képező »Fekete sas« fogadó épülete, a melynek jobb szárnyát a hat év előtt felépített és hatvanégy forintba került színház képezi, a színházzal szemben levő gyönyörű s Szentandrassy Lajos által a múlt évben a kir. kath. főgymnasiumnak ajándékozott kétemeletes palota, melyet 200 ezer forintra becsülték, végül a kath. plébánia és a táviróhivatal.

A leégett magán házak számát meg sem lehet állapítani, felülhálázja az a »négyezer«! Több emberélet is esett áldozatul. Két gyermeknek megszenesedett holttestét találták meg, s egy két család, mely a pinczestéb menekült, ott fulladt.

Nagy-Károlyban — mint a »P. N.«-nak jelentik — a tűz péntek déiben tört ki egy pék sütőműhelyében, de nagy szelvéssz dühöngvén roppant rohamossággal terjedt. A szelvéssz oly nagy volt, hogy fákat csavart ki, embereket döntött fe a Gróf Károlyi István kastélyának virágháza, az elemi iskola és számo épület csakhamar lángot fogott s három óra alatt több mint ktszáz ház égett le, a város legszebb része. Temérdek kereskedőczikk, élelmiszer, egész házbereendezések a lángok martalékai lettek.

Máriássy János altábornagy, a kassai hznvédkerület parancsnoka, e hó elejétől kezdve két hónapra s zabadoságotlaltott, miután előzőleg betegnek

jelentette magát. Az Abauj-Kassai Közlöny regisztrálván e tény, azt kérdi: miért kellett Máriássy János altábornagnak betegnek lenni? Mert hát — így szól e lap — az fog következni e hosszabb szabadságotlaltás után, a mi csak rövid pár hét előtt más hasonló rangú katonákkal megtörtént, hogy »saját kerelmükre« a 1876-évi megérdemelt stb. stb.; az, ami 1876-évi — kivétel nélkül — valamennyi 48-49-évi diki honvéd törzstiszttel megtörtént, s a kik között a mai napig egyedül Máriássy János volt a kivétel, mert még eddig érezték az intező körök, hogy az »új szövettség« könyvének e megszentelt lapját érinteni nem szabad! Az idők változtak, kivétel többé nincs s azok a kezek, melyek történelmünk e fényes lapját kiszakították, egyszerre belemarkolnak a nemzet szívébe. Igen, mert Máriássy János neve összeforrt a nemzet szívével s mikor neki beteggé kell lenni, a nemzet millió polgárának belenyílal oda, a hol székelt az agy. Az Abauj-Kassai Közlöny ama reményének ad kifejezést, hogy Máriássy tábornok, egézségét vissza fogja nyerni s nyugdíjaztatása nem fog bekövetkezni.

Külföld. Franciaország. A Paris szerint Franciaország és más hatalmak között védszövetség jött létre és így háboru esetén Franciaország nem fog egyedül állni. — Konstantinápolyban a bolgár ügyben tartott miniszteri tanácskozás még egyre folyak, anélkül azonban, hogy az ügy valami újabb fázisba lépett volna. — A czárelleni merénylet kísérlete miatt elfogott nihilisták közül a szentpétervári törvényszék nem hetet itelt halálra, hanem tizenötöt s hárlik, hogy az itéletet e hó második felében hajtsák végre, mikor a czári család déli Oroszországban fog időzni. — Kaulbars tábornok jelenleg Berlinben időz, magánügyek elintézésé végett s a német községek, mely Battenberg Sándor volt fejdelmért lelkesül, meglehetősen görbe szemmel nézi a hirhede orosz tábornokot.

Zászló-bontás.

Debreczen 1887 máj. 9. (A debreczeni I. ső kerület kormánypártjának értekezlete.)

A kormánypárt, mely vesztét érzi, országszerzte lázas sietséggel készül a választásokra. A debreczeni kormánypárt már mind a három kerületben kibontotta zászlaját. Még csak az I-ső kerület volt hátra s itt is megtörtént tegnap a zászlóbontás. Daczára annak, hogy ezen értekezlet is gyéren volt látogatva, mégis több érdekes momentummal bírt. Először is konstatáljuk azt, hogy a megjelent 60 egyének legalább a fele nem bir az I-ső kerületben szá azó joggal, a mint ez az alább következő névsorból ki fog tűnni, — másodsor örvendet-s jelelenségül jegyezhetjük fel azt, hogy Debreczen törzspolgársága egyetlenegy tag által se volt képviselve, — míg ezzel ellentétben szomorú jelenség az, hogy a főiskolai tanárok feltűnése nagy számmal voltak jelen, úgy szólván ok domináltak a helyzetet.

Fráter Imre, a pártelnök, ezen alkalommal moderálta magát. Nem nevezte a függetlenségi pártot ellenségnek, sőt némi elismeréssel szólott róla, a »robbantó szerek«-ről is hallgatott. Ugy látszik, hogy nagyon fájt nekik a »Szegedi Napló« nak általunk is közölt »Ellenség« című czikke, mert Géressi Kálmán beszédeben hivatkozott rá. Azt is észre lehetett venni az értekezlet hangulatából, és az ott elhangzott beszédekből, hogy az I-ső kerületben a kormánypártnak semmi reménye sincs a győzelemhez.

A kormánypárt az I-ső kerületben Dr. Csiky Kálmán fővárosi-műgyemeti tanárt kiáltotta ki jelöltül, itt is kitanik a kormánypárt politikája; a kormányának csak közepszerúségek kellenek.

Az értekezlet lefolyását a következőkben adjuk? A »Bika« éttermében volt összehely az értekezlet, d. e. 11 órára. De oly hamar gyűltek egybe, hogy csak 1/2 12 órakor lehetett megnyitni az értekezletet, ekkor is legfeljebb 60-an jelentek meg. Jelen voltak: gf. Degenfeld József főispán, Simonffy Imre kir. tanácsos polgármester, Fráter Imre pártelnök, Laky Lajos vár. tanácsnok, Kovács Sándor vár. főügyész, Konti Lajos vár. levéltárnok, Nagy Gusztáv és Végh Gyula rendőralkapitányok, — Csiky Lajos, Balogh Ferencz Géressi Kálmán, Márk Endre, K. Tóth Antal, Dr. Kardos Samu ügyvéd, Mayer Emil, Kovács István, Szabó Soma, Szalay István, Stenczinger Károly, Halmi Mihály, Borusz Sándor, Dr. Varga Géza, Fehér Herman, Péter Gábor, Buday József, K. Tóth Sándor, Kerekes Albert, Jóna Dániel urak, Rózsa Sándor (nomen et omen) főiskolai háznagy, Zicherman Her-

man (a tudakozó intézet részéről) Zoltay Lajos és Karczag Vilmos hírlapírók.

Fráter Imre pártelnök, megnyitva az értekezletet, a következő beszédet tartotta: (az hittük, hogy jelenleg is az előbbi értekezleteken elmondott beszédét fogja ismét elmondani. De e hitünkben csalódtunk, mert más beszédet mondott.)

T értekezlet! (Az ajtó közelében állók hoz: B e k e l l e n n i a z a j t ó t!) A mint méltóztatik tudni, a választási mozgalmak az egész országban kezdetüket vették. Itt Debreczenben már két kerületben állított pártunk jelöltet, s a párt intéző bizottsága kötelességének ismerté, hogy az I-ső kerületben is állítson a párt jelöltet. Ezen kerület ez előtt több évvel elhagyta a mi zászlókat s áttért a függetlenségi pártira. Ezáltal azon jó egyetértés, mely azelőtt Debreczenben létezett egy k i s s é m e g z a v a r o d t t. A párt intéző bizottsága mindenkor igyekezett módot találni, hogy a kerületet vissza hódítassa, de ennek mindeddig nem volt sikere. Most azonban, midőn azt látjuk, hogy az ország különböző részeiben a függetlenségi kerületek készülnek elhagyni a párt zászlaját, (Hó-hó!) s készülnek áttérni a szabadelvű pártira (Ho-hó!) van reményünk a győzelemhez. Ezen áttérésnek oka abban fekszik, hogy általában az ő politikájuknak melyről kész s e g g e l e m e r j ü k m i n d n y a j a n, hogy az eléghazafias (Köszönjük szépen az elismerést!) s k i r t e l e n s e g é t é s a n n a k k a r o s é s v e s z e d e l m e s v o l t á t f e l h a g y t a k a h i u k ü z d e l e m m e l M i n k e t m i d ő n m a j e l ö l t e t k i v á n u n k f e l á l l i t a n i, a z o n h i t é s r e m é n y k e s e g e t, h o g y s i k e r ü l e t e z e n I - s ő v á l. k e r ü l e t p o l g á r a i t a z a z a d e l v ű p á r t r a v i s z z a t e r i t e n i s m e g n y e r n i ö k e t a z o n p o l i t i k á n a k, m e l y e g y e d ű l v a n h i v a t y a M a g y a r o r s z á g o t m i n d e n t e k i n t e t t e n m e g e r ő s i t e n i. M é g e g y r ő l k i v á n o k s z ó l a n i, a r r ó l t i, h o g y i l y e n k o r a k o r t e s k e d é s t e r e n s o k m i n d e n f e l e d o l g m e g e n g e d h e t, d e v a n e g y, a m i t e s z r e v e t e l n e l k ű l h a g y n i n e m l e h e t, a z t. i. h o g y a z e l l e n z é k i g z a t a m a g a s a d ó, a n a g y k ö l c s ö n s t b m i a t t, i g y a k a r j a s a j á t p á r t j a s i k e r e t e l m o z d i t a n i. E n a z t b i z e m, h o g y M a g y a r o r s á g e r t e m l e s p o l g á r a i b i z o n y á r a b e l á t j á k a z t, h o g y o l y o r s z á g b a n, h o l m i n d e n u j r a k e l l e t t t e r e m t e n i, h o l a z i g a z s á g ű y e t, n e v e l é s ű y e t k e l l e t t r e n d e z n i a h a d s e r e g t e n t a r t a n i, f e n y e g e t ő n a g y h á b o r u a e l ő k e z ű l e t e t t e n n i, — a z á l l a m h i t e l e t i g e n y b e k e l l e t t v e n n i. E z t a z é r t e l m e s p o l g á r s á g b e l á t v a, a k o r t e s k e d é s r e n e m a d s e m m i t, h a n e m k ö v e t i m e g g y ő z ő d é s e t. — E z e k e t e l ő r e b o c s á t v a, k ö z s z o n e t e t m o n d o k a n a g y s z á m u (?) m e g j e l e n é s e r t, s f e l k e r e m G é r e s s i K á l m á n u r a t, h o g y a z i n t é z ő b i z o t t s á g j a v a s l a t á t t e r j e s s z e e l ő. — (Eljenzés)

A megjelentek névsora körülbelül a következő: Szabó János, Tatár János, Miklovicz Bálint, Kovács Ferenc, Dr. Hajnal István, Vitéz János, Szeremley József, gr. Dégenfeld József, Ujfalu S. Katona Endre, Soltész L., Lengyel Imre, Czegléd Lajos, Petyerdy Károly, Ferge József, Kovács István, Ritók Zsigmond, Oláh József, Hegyesi Márton, Davidházy János, Bernáth István, László János, Nagy Lajos, Nagy Ferenc, Fráter Gyula, Székely Károly, Végh Sándor, Lukács Ödön, Szőke János, Fráter Imre, Kassay Ignác, Zsigó Endre, Csernák István, Várady Gábor, Bíró Lajos, Beszics József, Szel Kálmán, Soltész János, Kiss Áron, Csepey Miklós, Szarka Boldizsár, Balog Ferenc, Némethi Lajos, Könyves Tóth Kálmán, Kiss Albert, Ilyés Bálint, György Endre, Thaly Kálmán, Dr. Kovács Sándor, Jóó István, Tüdős János, Simonffy Imre, Bodolay László, Kovács Béla, Szűcs István, Beke Mihály, Szikszai Szabó József, Kálmán Farkas, Futó Mihály, Farkas Antal, Tóth Sámuel, Elek Lajos.

A gondnokok karból sokan hiányoztak. — Főt. püspök ur buzgó könyörgéssel megnyitva a gyűlést, rövid beszédet, illetve jelentést intézett az egyházkerülethez. Bejelentette Sápy Sámuel, Tabajdi Károly, Dobos János halálát, kiknek emléke jegyzőkönyvileg fog megörökíttetni. Jelentette továbbá, hogy Menyhárt János főiskolai tanár hivataláról lemondott, Bethlendi Endre s Buzás Pál főiskolai tanárokat — betegségük miatt — helyettesíteni kellett, Lengyel Zsigmond főiskolai tanár pedig jelenleg beteg fekszik. Figyelmébe ajánlotta az egyházkerületnek a legközelebb alakult magyar protestáns irodalmi társaságot s kijelentette, hogy 100 firtal alapító tagja lesz e társaságnak, mire Vályi János főgondnok 500 firtal ajánlott föl ugyanezen czelra.

Megválasztatták a küldöttségek a főiskolai gazdasági tanács jegyzőkönyvének, az egyházkerületi pénztárnok számadásának, az Andaházi Szilágyi nevelő intézet gondnoka számadásának a Főnciere pesti biztosító-intézet számadásának felülvizsgálására a díj-levélek, csere-vásárlási s eladási szerződések előleges átadására.

Ezután a közigazgatási ügyek tárgyalásába fogott a közgyűlés. Tóth Sámuel főegyező felolvasta a lelkeskedésségi pótviszsgáló s a tanítóképeségi két vizsgáról szóló jelentést. Ez utóbbinál felszólalt Lukács Ödön ki azt indítványozta, hogy a régi tanító vizsgájánál ne alkalmazza a teljes szigorú s e vég-

melte ki. Felsorolja szónok dr. Csiky Kálmán érdemeit, Debreczennel való összeköttetését (szónoknak a többek közt tanuló társja volt) parlamenti szereplését, felemlíti, hogy egy ízben Tisza Kálmán javára lemondott azon kerületről, hol őt egyhangulag választották meg képviselővé, — s az intéző bizottság megbízásából dr. Csiky Kálmán ajánlja az I-ső kerület kormánypartjának jelöltjéül. (Eljenzés)

Ellenhang nem emelkedvén Fráter Imre kijelenti, hogy egyhangulag dr. Csiky Kálmán kiáltott ki a debreczeni I-ső választókerület kormánypartjának jelöltjéül. S kéri a választókat, hogy a győzelem érdekében mindennemű lehetőséget kihasználjanak. A működés formája később fog közöltetni a választókkal.

Az értekezlet déli 12 órakor ért véget.

Egyházkerületi közgyűlés.

I-ső nap.

Debreczen, máj 9. A tisztviselő ref. egyházkerület tavaszi közgyűlése ma reggel 9 órakor vette kezdetét. A terem ezuttal másként volt berendezve, mint az előbbi közgyűlések alkalmával, mert az elnökség nem a terem északi, hanem nyugati oldalán foglalt helyet. Főt. Révész Bálint püspök és Vályi János főgondnok elnököltek. Tagok igen szép számmal jelentek meg.

A megjelentek névsora körülbelül a következő: Szabó János, Tatár János, Miklovicz Bálint, Kovács Ferenc, Dr. Hajnal István, Vitéz János, Szeremley József, gr. Dégenfeld József, Ujfalu S. Katona Endre, Soltész L., Lengyel Imre, Czegléd Lajos, Petyerdy Károly, Ferge József, Kovács István, Ritók Zsigmond, Oláh József, Hegyesi Márton, Davidházy János, Bernáth István, László János, Nagy Lajos, Nagy Ferenc, Fráter Gyula, Székely Károly, Végh Sándor, Lukács Ödön, Szőke János, Fráter Imre, Kassay Ignác, Zsigó Endre, Csernák István, Várady Gábor, Bíró Lajos, Beszics József, Szel Kálmán, Soltész János, Kiss Áron, Csepey Miklós, Szarka Boldizsár, Balog Ferenc, Némethi Lajos, Könyves Tóth Kálmán, Kiss Albert, Ilyés Bálint, György Endre, Thaly Kálmán, Dr. Kovács Sándor, Jóó István, Tüdős János, Simonffy Imre, Bodolay László, Kovács Béla, Szűcs István, Beke Mihály, Szikszai Szabó József, Kálmán Farkas, Futó Mihály, Farkas Antal, Tóth Sámuel, Elek Lajos.

A gondnokok karból sokan hiányoztak. — Főt. püspök ur buzgó könyörgéssel megnyitva a gyűlést, rövid beszédet, illetve jelentést intézett az egyházkerülethez. Bejelentette Sápy Sámuel, Tabajdi Károly, Dobos János halálát, kiknek emléke jegyzőkönyvileg fog megörökíttetni. Jelentette továbbá, hogy Menyhárt János főiskolai tanár hivataláról lemondott, Bethlendi Endre s Buzás Pál főiskolai tanárokat — betegségük miatt — helyettesíteni kellett, Lengyel Zsigmond főiskolai tanár pedig jelenleg beteg fekszik. Figyelmébe ajánlotta az egyházkerületnek a legközelebb alakult magyar protestáns irodalmi társaságot s kijelentette, hogy 100 firtal alapító tagja lesz e társaságnak, mire Vályi János főgondnok 500 firtal ajánlott föl ugyanezen czelra.

Megválasztatták a küldöttségek a főiskolai gazdasági tanács jegyzőkönyvének, az egyházkerületi pénztárnok számadásának, az Andaházi Szilágyi nevelő intézet gondnoka számadásának a Főnciere pesti biztosító-intézet számadásának felülvizsgálására a díj-levélek, csere-vásárlási s eladási szerződések előleges átadására.

Ezután a közigazgatási ügyek tárgyalásába fogott a közgyűlés. Tóth Sámuel főegyező felolvasta a lelkeskedésségi pótviszsgáló s a tanítóképeségi két vizsgáról szóló jelentést. Ez utóbbinál felszólalt Lukács Ödön ki azt indítványozta, hogy a régi tanító vizsgájánál ne alkalmazza a teljes szigorú s e vég-

ből bizottság küldessék ki, Szőke János pedig azt indítványozta, hogy a régi jó tanítók ne kötelezessenek vizsgára. Hozzászólottak a kérdéshez Várady Gábor, Szeremley József, Zsigó Endre, Széll Kálmán Joó István s a bizottság kiküldése elhatározottat.

A bizottság tagjai lesznek: a tanítóképezdei tanárkar, az egyházkerületi vizsgáló bizottság tagjai továbbá Lukács Ödön és Szőke János esperesek.

Elnök és hosszas vita fejlődött ki Kiss Áron esperes jelentésének felolvasásánál, a ki kijelenti hogy a konventi ülésekben részt nem vehet.

Kiss Áron esperes elmondja ezen lépésének indító okait: A kik jelen voltak a konventi képviselők választásának kérdésénél, emlékezhetnek rá, hogy én — meggyőződés szerinti — azon nézet mellett foglaltam állást, hogy a konventi képviselőket az egyes egyházak válasszák.

De ezt az egyházkerület nem fogadta el. A gyűlés többsége elhatározta, hogy maga fogja választani a konventi képviselőket. A választás meg is történt, a nélkül, hogy az ellenkező nézetben levők részt vettek volna benne. Szólt is megválasztott konventi képviselőnek, el is ment a konventre, s midőn ez az ő általa beadott kérvényt nem vette figyelembe, akkor adta be a püspöknek lemondó nyilatkozatát s jelenleg is kijelenti, hogy ezen az alapon nem lesz konventi képviselő — Révész Bálint püspök tisztelettel Kiss Áronban a következetességet, de eljárását nem helyesli, mert a kisebbségnek meg kell hajolnia a többség határozata előtt. Ha ezen áramlat itt meghonosodik akkor felbomlik a fegyverem s meghasonlások lesznek napirenden. Esdve kéri az egyházkerületet, hogy ezen áramlatnak utját állja el s kéri Kiss Áront, hogy vegye vissza lemondását. A párt kérdés miatt szakad ketté az egyházkerület. Ne hozzuk be a politikát az egyházba, mert ennek nem jó következményei lesznek. Mint atya kíván szólanom kérdésben. A demokracziát és alkotmányosságot nem tisztelettel jobban senki nála, de bizonyos határok között. Esközzölünk jó bekecséget s legyünk egymás iránt méltányosok.

Kiss Áron kijelenti, hogy noha hosszú idő óta áll az egyház szolgálatában, nem szegte meg soha a többség iránti engedelmességét. Kinyilatkoztatja, hogy nem vezette pártkérdés, csupán tiszta meggyőződése. György Endre indítványozza, hogy válasszanak Kiss Áron helyébe más konventi képviselőt.

Thaly Kálmán a lefolyt jelenet a legmélyebben megalomta. Az érdemekben megőszült püspök arra kéri az érdemes ősz esperest, hogy vonja vissza lemondását. Az ősz férfi, elvere hivatkozva, kijelenti, hogy elveti el nem áll. Tisztelem ezen meggyőződést és értem is azt, mert vallásunk is azt parancsolja, hogy meggyőződésünkhez hiven ragaszkodjunk. A püspök ur nemely megjegyzéseire tisztelettel reflektál. Nem találja alaposnak azon vádat, hogy ő és elvtársai pártzempontból tekintenek ezen kérdést. Politikát senki sem akar e terembe hurcolni, — s ha csakugyan létezik azon bizonyos áramlat, melyről a püspök ur beszél, ennek előidézői azok, a kik az egyházkerület által leszavaztatták az egyházmegeket. Ok hintettek el a vizsály magvát. Szólok ugy van meggyőződve, hogy a beregi egyházmege igen helyesen cselekedett, midőn azt indítványozta, hogy a konventi képviselőket az egyes egyházközsegek válasszák. Révész Bálintnak előbbi szavait magyarózó felszólalása után hozzászólottak meg e kérdéshez Várady Gábor, Petyerdy Károly, Kiss Albert, Lengyel Imre. A szatmári egyházmege fölterjesztése a konventi képviselők választása tárgya — mint tulhaladott álláspont — levétetett a tárgysorozatról.

Ekkor Thaly Kálmán és Kiss Albert zetről kevés embernek van nak tiszta fogalmai. Igen sokan vannak, kik irigylésre méltó dicsőségnek tekintik a feladatot, hogy valaki egy megye, vidék, vagy épen egy egész ország közvéleményének egy részét szerkeszti, s bizony sokan, kik a szeliden dadágo ottomán jó zamatú mokka, s egy valódi bock füstje mellett élvezik a „leib-journal“ napi fogyasztásra kitraktált terméket, nem is gondolják hogy a tisztességes irodalmi napszám kezökben levő egy napi robotja mennyi vakarásba, perlekedésbe, tyukszentapósasba kerül, a mellett, hogy „felelősség“, ez a szerkesztő — Mogulnál is hatalmasabb Mogul, mindig ott gubbaszt ama bizonyos szék háta megett a kanócczal, s dirigálja a két plajbászt. Mert az nem a miniszterek theoretikus felelőssége. A szerkesztő pénzével és vérével áll jól mindenért a mi lapjában elől, vagy közbül tör énik, csupán azzal nincs baja, a mi hátul van — Tölle akár három öles haját növevessen — én Csillag Anna. A szerkesztő nyugodtan alszik tölle, s nem érzi az ott hirdett pirulák hányatát, s egyéb sok jeles kotyvadékok szagját. Pénzével és vérével áll jól valamennyi munkatársáért, a ki bár egy vakarinat csinált az ő firmája alatt. S valamint nagy veszedelmek idején az egész nyáj a a vazerkos mellé fut össze, a munkatársak is a szerkesztő mellé csoportosulnak, s őt támogatják, taszigálják miniszter, párt, publikum, sértett mamák, dühös primadon-

bert felszólalnak, hogy a konventi választás kérdésében nem mondatott ki még a határozat.

Ezen ügyben szavazást kérnek. Révész Bálint kijelenti, hogy ő kimondta már a határozatot, lehet azonban, hogy a terem rossz akusztikája miatt nem lehetett mindenütt hallani. A szavazásnak újabb sürgetése dacára se rendelte el a szavazást talán azért, mert a beregi indítvány pártolói többségben voltak, hanem egyszerűen kijelentette, hogy a Kiss Áron lemondása sajnálattal vétetik tudomásul s helyére holnap fognak konventi képviselőt választani.

Ezután a legközelebbi konvent intézkedést igénylő pontai tárgyalattak. Ezeknél azonban vita nem fejlődött ki. A missiói bizottság tagjai lettek: Kiss Áron elnök, Szabó János, Széll Kálmán, Lukács Ödön, Petyerdy Károly, Farkas Antal, Tóth Sámuel.

Felolvastatták az Andaházi-Szilágyi intézet gondnokának lemondása. Az új gondnokot a városi közgyűlés választotta meg („hites communitas“) fogják megválasztani.

Az esperesi kar javaslata szerint, mely a konventhez terjesztetik be. 26646 forint segély fog kiosztani az egyház kerület legsegényebb egyházi és lelkeszei között.

A debreczeni egyházmege fölterjesztése a közalap ügyében, mely szerint a közalap terhe ne az egyes egyháztagokra, hanem egyetemlegesen az egyházakra vetessék ki, áttétetett a közalap végrehajtó bizottságához.

Felolvastatták több miniszteri leirat, melyek tudomásul vettek. A felső és alsó-józsi iskolák javára 100 forintot a sályi iskola javára 100 frtot, a forgolányi iskola javára 100 forintot adományozott a király. Gyűlés vége d. u. 2 órakor.

HELYI HIREK.

* Thaly Kálmán városunk I. kerületének nagynevű képviselője, a jövő képviselő választásokra, i-mét Debreczen I. kerületének függetlenségi jelölttségét fogadta el.

* A Debreczeni Protestáns Lap tegnap számban G. K. ur tovább folytatja vizsgálatait sőt még azzal remítget mindnyájunkat hogy egyháza érdekében (az én Istenem áldja meg!) ezental is fel fog szólni „a melyet a gyanúsítások és igazgatások által — rettegve lát a veszedelem lejtője felé, az üres phrasnik és autonómikus agitatók birodalmába sodratni.“ Elremitő dolog még csak olvasni is. Tovább pedig így szól: „Nemcsak valótlán, hanem igaztalan is azt állítani, hogy az iskoláinkra vonatkozó önkormányzatunk már csak névben... ki adta el, ki mondott le róla? Bizonyosan a zsinat, konvent vagy Tisza. Kálmán stb.“ Van az egyházkerületnek 1878-ból egy híres felirata a vallás és közköztartásügyi miniszternek, ebből válaszolunk G. K. urnak: „fajdalommal kell meggyőződni egyházkerületünk közönségénél a felől, hogy a vallás és közköztartásügyi miniszterünk int é z k e d é s e i h a t á r o z o t t a n o d a i r a u y u l n a k, m i s z e r i n t a m a g y a r t ö r v é n y e k b e n g y ö k e r e z, a z e d d i g i g y a k o r l a t a l t a l s z e n t e s i t e t t j o g a i s a j á t e r e j e b ő l á l l i t o t t é s f e n t a r t o t t i s k o l á k k o r m a n y z a t á r a, a z o k b a n a t a n u l m á n y i r e n d é s e l j á r á s r a v o n a t k o z o l a g t e l j e s e n h a t á l y o n k i v ű l h e l y e z t e s s e n e k é s m e g s e m i s i t t e s s e n e k.“ — Ezt nem a debreczeni egyházmege közgyűlése mondja hanem maga az egyh. ker. közgyűlés s tudomásunk szerint ezen határozat hozatalánál, H. A. ur „nem izgatott.“ Azzal végzi cikkét „Ha Róma ég, ismét beszélnek“ Borzasztó veszedelmek remlatomásai győörnek! Nem tudom, ha annak a Rómának egéséről van-e szó, melyet Bismarck a pápának akar visszaadni, avagy kálmánista Rómánkeről? Felkerjünk nt. T. S. urat, aki az egyházkerület névtárárt

A „DEBRECZEN“ TÁRCZÁJA.

A szerkesztő.

Van egy szék — Ez a szék pedig nem olyan szék, min a többi. Ez tükön áll és puszkaporon. E karoszek, mely szilárd talajon áll néha, levegőben lebeg néha és fel is robban néha. Ezen a széken ül a szerkesztő.

Ugy is mondhatnám hogy „redacteur“ mit a könnyebb megérthetőség végett azért is meg kellene tennem, mivelhogy az elfogadott internationalis műnyelv még mindig támaszt igényeket bizonyos kitételek örökségére, melyeknek jogosultságát a használat egykori általánossága látszék szentesíteni. Nálunk különben nyelvtörténeti fontossága is van e szónak, amennyiben a negyvenes évek nagybuzgalma nyelvtisztogatói elesen kikelték volna ellene, s minden idegen izl szóval együtt két kezzel kiradirozták a magyar lexiconból, fellüllet se hederítve a konzervatív kisebbség azon aggodalmára hogy találó magyar műszót, mely a fogalmat teljesen visszaadná, nem fognak tudni kiszurkolni.

A „szerkesztő.“ Néha kicsiny, néha oly magas állás ez, hogy a hetköznapi materiából fabrikált nyarspolgár halandó csak hódolattal, s magába szálló pietással tekinthet rá, jöllehet tudja, hogy a szerkesztő széké

tükön és pus aporon áll. Igaz, hogy a tük megszurhatják, s székestül együtt egy nap alatt levegőbe repülhet. Igaz, hogy ha reggel még napsugaras „Ébredés“ az állapot, estére örök lenyugvás a sorsa, hanem ha erőscn tartja magát, akkor szó sincs effélékről.

Ha még nem hallottad, im tud meg, hogy ez a név: „szerkesztő“ gyakran nagyobb hatalmat jelent, mint a milyen egy nagy fejedelmé, hogy holmi régi Grossherceget ne is említsek. Annak a császár parancsolt, néha a szultán is a c ár is, — a szerkesztő Nagy Mogul, kinek se a c ár, se szultán se c s á z s á r nem diktál, még a ránezve legfőbb hatalom, a párt sem, mivelhogy az is vagy „felszólít“, vagy kéri.

Meg kell azonban vallani, hogy a reá nehezede ellenáramlatok őriási nyomása néha oly nagy hogy a zsunalisztikai légsúly mérő magasabb fokozatain olykor bizony (nem egy) teljességgel képtelen megállni azon helyet, melyre hivatottsága van. Ilyenkor beáll az a különös robbanás, s a szerkesztő székestől, kéklajbásztól (ez a jogár) levegőbe repül.

A helyzete igen nehéz. Blondin nagy balancierzó mester volt, ki a Niagara felett se szédült el, de hidd el, én mondom, egy szerkesztő néha még blondinabb kell hogy legyen, olyan erős, kemény fejű, mint a bekasó, hogy-egy egy partháborulat felett el ne szédüljön. Az is igaz, hogy erről a nehéz hely-

nák elé, kard és pisztolyos elé. — Szurd, vágd, avagy — „fizess“ — S a szerkesztő rohan a vérszagra s szur, vág vagy fizet.

Ha a redakciónak, a sajtó törvény elasticus §§-aival gyil meg a baja, ez többnyire tréfaság. A jó esküdtszek összeül; ha komoly a dolog, kedelyes asitozások közben tárgyalnak, ha nem komoly, jökevű mosolyok közben mondják ki a sentenciát s azzal vége. Tiz tizenkét embert, a mennyiből egy esküdtszek áll, egy szerkesztő még mindig le tudott verni a lábáról, mert csak nem képzeltet, hogy a ki százak helyett beszél, gondolkodik ir, lármáz, tanácsol, azt tizenkét ember agyon tudja öni szóval? Oh ha! Napnál fényesebben bizonyítja az igazságot, s olyan szűzen kerül ki a tárgyalásból mint egy leány. Nagy ritkán ha mégis megcsipik, annak valamely magasabb fátum az oka.

A sanyarúságok legtöbbje azonban nem a felelősség nevében szokott lezacsnai a szerkesztőre, hanem a sértett hiúság, vagy kicsinyes érdek azon apró csipésie alakjában, melyek ellen hiába való minden kauzció, s melyek annál jobban bosszantanak, mentül méltatlanabban érik a nyilvánosság emberét!

A redakciót darázok, dongók dongják; ez csápjait, az fullankját egy harmadik emelygős mézét nyujtogatja, s a szerkesztőnek valamennyivel külön-külön kell leszámolnia. (Vége köv.)

221 - men feje Debrecen 1887

szekerzi, hogy az e. ker. hatóságok szavát egyvel szaporítsa meg, tegye oda végül, az egyházközséglet műemlékeire (1) ügyelő bizottság tagja után, a melynek G. K. ur egyik tevékeny (1) tagja - hogy: "Egyházközséglet műemlékeire" - azaz: Gereši Kálmán tanár. Mäskulönböben nyugodtan le nem hajthatjuk fejünket, ebben a tűz eszelyes világban.

* Né p ü n n e p é l y. Debreczenben egy reform. új templom épül. Az orgona nemeslektü urnök kegyes adakozásából begyült összegből készítették el. Hogy a kellő összeg annál biztosabban kikerüljön, czél szerűnek láttuk egy népünnepély rendezését f. évi Junius 5-ére. A programmba egy "Emléklap" kiosztása is fel van véve. Az emléklap szerkesztését Könyves Tóth Kálmán ref. lelkészünk végzi, több helybeli író közreműködésével.

* T á r s a g v a c s o r a tartott tegnap Papp György vendéglőjében, a melyben mintegy 60 egyén vett részt, ezek között a bárándi kerület függetlenségi pártjának küldöttei, kik azon ezültk jöttek Debreczenbe hogy jelöltül Illly és Bálint urat megnyerjék. Azzal a tudattal mulathattak elvtársaink körében, hogy e kitűnő férfi nevével csakugyan feldiszhetik zászlójukat, mert Illly és Bálint (a czélzatos híresztelések daczára) a jelöltséget elfogadta. — A tegnapi vacsorán jelen volt pártunk és a most folyó egyházkerületi gyűlés számos tagja, és jöködvén, felköszöntésekben nem volt hiány. Miután pedig jelen voltak Thaly Kálmán Kiss Áron, Kiss Albert, Ábrányi Emil, Illly és Bálint, Lukács Ödön, Mezei Ernő, K. Tóth Kálmán, továbbá a "Debreczen" szerkesztőségének tagjai is, az estély határozott irodalmi jelleggel öltött.

* T ü z ö l t ö e g y l e t ü n k k ö r e b ö l. Az egylet működő tagjai létszámának csekély voltáról némely lapban fölmerült hírek következtében pontos adatokat nyujtunk e tekintetben olvasóinknak. A létszám következő: Törzskar 5. Mászszakasz 23. 1-ső szivattyús szakasz 29. 2-dik szivattyús szakasz 23 s így összesen 123; ezenkívül a tisztviselők u. m. 1 szertárnok, 1 ügyvéd, 1 mérnöképítész és 2 orvos. A gépek száma 5 u. m. 2 szivószerkezetű és 3 nyomó szerkezetű, mely khez fog még jönni a szivószerkezetű omnibusz fecskendő, mely már Budapest munkában van a tag- és gépalomrány városunk nagyszághoz képest nem nagy, de tekintetbe véve számos helyi viszonyokat, kedvező körülménynek nevezhető, hogy az ennyire is felszaporodott. A legközelebbi nagy károlyi tűzvész alkalmával az egylet működő tagjai készek voltak a szerencsétlenek segélyére sietni s egy mászkból és szivattyusokból összeállított 20 emberről szakszaki szivó géppel ki is lehetett volna küldeni, még maradt volna itthon elég tag, azonban városunk előjárósága tulságos aggodalomból ellenezte a kivonulást. Egyik heti lapunk a nagytemploméri Somogyi-féle huszfüstölő egése alkalmából tesz tájékoztatlan megjegyzéseket. A tényrális következő: a nagytemplom torony-öre érthetlen jeleket adott a tűzjelzőn, mire telefonon kérdés tetetett hozzá, de nem válaszolt semmit, ekkor a kistemplom öre kérdtetett meg telefonon s azt felelte, hogy jelentéketlen tűz van csapó-utczára végen s erre vonult ki az őrség csapó-utczára, a nagytemplom örenek csak akkor jutott észbe telefonon tudatni, hogy ott van a tűztorony alatt, midőn már sok tag s a szerkoci is csapó-utczára küldetett s egy még jelentkező berkocsis által csak is egy vizes hordó küldhetett a Somogyi házhoz, mire a gépek és tagok csapó-utczára végeről visszakerültek, akkora már egy polgári egyének, mint néhány azon irányban lakó önkéntes tűzoltó által a jelentéketlen tűz elfolytatott s az örtanyán jelen tetett. A huszfüstölő helyiség egy hosszú deszkaszimel kepez egy épületet, az egész cseréppel van fedve; a tűz belől gyuladt, de a láng még nem tört ki s így nem is kellett volna a haragot félre venni sem tüzet jelezni, hanem egész egyszerűen az utatásit szerint a telefonon megmondani, hogy a Somogyi-házal gyanus füst látható s az őrség rögtön kivonult volna. A kár külföben jelentéketlen volt, a mennyiben csak a kis füstölő cserépfedele veretett le részlen, valamint a szomszéd cserépfedénytartó rekesz fedeléből egy kis rész, ennek következtében a fazekakban is esett egy kis kár. Megjegyezzük még hogy alaptalan azon állítás, mintha tűz alkalmával a haragok nem veretnének félre, mert azok most is mindig félrevertettek, sőt utatásit szerint a kerületet is jelezni kell a haragzóknak harangkongással, hogy a városban szerzeszettel lakó és tartózkodó önkéntes tűzoltók tájékozhatssák magukat.

* Személyi hírek. Kedves vendégei vannak városunknak. Ábrányi Emil, a jeles költő, Mezei Ernő, a kiváló publicista, szombaton este Debreczenbe érkeztek. — Thaly Kálmán a deb. I. v. kerület szerzetett képviselője, tegnap d. u. érkezett városunkba. Fogadtatására a vasuti indóházban megjelentek: Ábrányi Emil, Mezei Ernő, Rab László, Nagy Pál, Vértési Lajos, Kertész János, Szöke János, O. Vég János, Öry Mihály dr. Ozori Gáspár Imre, Kósa Barna urak. Városunknak mind a három kedves vendége a "Bika" vendéglőbe szállt.

* B e c s ü l e t e s e m b e r. Ezt a címet mindenesetre kiérdemelte tőlünk Turai Farkas helybeli polgárúrunk, ki — valahányszor arról van szó, hogy szerencsétlenek segély nyujtassék — mindig elsőnek jelenik meg a könyör fillereivel. Most is 6 forintot tett le szerkesztőségünkben, a mely összeg felezésben az eperjési, felezésben a nagy károlyi tűzkárosultakat illeti, s azt ma rendeltetés helyére elküldöttük. — Turai ur ez újabb szép cselekedetét méltó elismerés illeti, és kívánatos, hogy az minel számossabb követőre találjon.

* A g a z d á s z - m a j á l i s rendező bizottsága a következő meghívót adta ki: A debreczeni gazdasági tanintézet hallgatói által 1887. május hó 21-én a "Nagyerdei vígadó" helyiségében segélyező egyletük javára zárkóró tavaszi táncmulatságot rendez Mähler Ferencz elnök. Bölöny Ödön jegyző. Brunner Károly pénztárnok. Váradi István ellenőr. — Balika Endre, Beke József, Bölöny Imre, Bruck Samu, Farkas Gábor, Fráter Ákos Hosszu Albert, Láber Mihály, Mihályi Zoltán, Mokcsay Miklós, Muraközy Aladár, Paményi István, Rapcsák József, Báthory Endre, Serfi Kálmán, Szemes Gábor, Szegedy Antal, Tóttósy Andor, Veres Miklós, Zsolter Bertalan, bizottsági tagok. Beletji-jegy személyenként 1 frt. Jegyek előre válthatók Szepessy Antal, Zádor Lajos és Gyenes Lajos urak üzletében, este a pénz tárnál. Felhívzések köszönettel fogadva, hirlaplaj nyugtáztatnak. — Kezdetes 8 óraker.

* H o n v e d g y ü l e s. A deb. 1848/49-diki honvédegylet közgyűlése tegnap d. u. tartott meg Beke Mihály arvaszéki elnök vezetése alatt. Elhatározottat, hogy a deb. honvédegylet az orsz. honvédegyülésen képviselteti magát. Képviselőül megválasztattak: Beke Mihály, Höflinger Ferencz, Sárosi István és Báthory Gábor urak. Csutak Kálmán volt honvédegyülés indítványát a közgyűlés egyhangulag elfogadta. Az indítvány értelmében utatásul lett adva a küldötteknek, hogy 1) hívják fel a közp. választmányt arra, hogy az 1848 ki honvédség iránti erkölcsi elismerésnek törvénybe iktatása a képviselőházhoz benyujtott kérvény után sürgettesék. 2) Hason oda a központ, hogy az egyletet által hozzájuk felküldött egységek kérvényét sikeresen támogassék és ne hogy a folyamodók kérvényére mindig ugyanazon betanult elutasító válasz adassék, mely ma már csak s a t y r á j a s k i g y u n o l á s a k o r s t a l a n n y i r a s e m m i b e v e t t s z e n v e d é s e k n e k. 3) Ha a központ ezek kivételére nem lenne hajlandó vállalkozni, mint megalakulásuk legelőbb pontjára, akkor a most egybegyült országos honvédegyülés által oszlattassék fel a központ. 4) Ezen eset beálltával a most egybegyült országos honvédegyülés maga köréből válasszon 5 tagu bizottságot, mely a jövő évi országos honvédegyülésre elkészítse az erkölcsi elismerést kérő folyamodványt — mint akkor ott felolvassa aláírva be is adhasson az arra választandó

küldöttség az országgyűlésen. — 5) Ezen 5. tagu bizottság haddjon ada is, hogy az országos honvédegyelő bizottság által nyujtott nyugdíj, vagy segély rendes fokozati kulcs szerint adassék meg; mert most ez nem tapasztalható p. o. — Egy órnagy kap évente nyugdíjat 350 frt. Egy százados ki a harc fáradaimait is kiállotta, kap évi nyugdíjat 164 frt. Egy hadnagy özevgye kap évi nyugdíjba 231 fr. 24 kr. míg egy főhadnagy ki végig küzdötte a harc nehéz korszakát, szinte csak is 231 frt. 24 kr. kap évi nyugdíjban.

* O r s z . g y ű l . k é p v i s e l ő v á l a s z t ó k ö s s z e i r á s a. Az országgyűlési képviselő választók 1888-évre érvényesül bíró nevezékekébe összeállta a illetőleg ki i azítása érdekében szükséges munka atoknak végrehajtására Hajduvármegye köponti választmánya minden választókerület részére 3-3 küldöttséget alakított. A h. nánási kerületben Nánásra kiküldöttek: Csobányi László elnök, Ujváry Béla, Berencsy János rendes, Sinay Antal, Kovács Lajos pottagokul b. Dorog Volosonovszki József elnök, Farkas Pál, Kovács István rendes, dr. Demkó Agoston és Mocza Endre pottagokul. c. Hadház-Teglas Sámsonra: Szabó Zsigmond elnök, — Budaházy Gyula és Oláh Gyula rendes, — Molnár Antal, Hamar János pottagokul a. Szoboszlói kerületben. a. Szoboszlóra: Czeglédy Lajos elnök. Turay Albert és Szívós Géza rendes — Zachar Sándor Fogtházy János pottagul. b. B. Ujváros és a két Józsa: Hoffman Dávid elnök, — Kovács Lajos, Szekeres Bálint rendes — Hüse Gábor Rozsár Jakab pottagul. c. Szóvat — M. Peres — V. Pétercsy Ferenczy Elek elnök, Vásárhelyi István, Kohutovics János rendes, Kaszás József Págyal Imre pottagokul a. Nádudvari kerületben a. Nádudvar-P. Ladányra: Szöllösy János elnök, Oláh Imre, Kálmán László rendes, Molnár János, Papp János pottagul. b. Földes-Kaba-Tetőre: Soltész Farkas elnök, Boross Lajos, Kiss Károly rendes, ifj. Ványi Sándor, Mácsai József p. tagul. c. Csege Egyekre Kiss János elnök Nagy Lajos, dr. Kovács Albert rendes, Sinay János, Erhardt Leopold pottagul. Az öszeirő munkalatoznak június 5-én mindennütt be kell fejeztetniök.

* T e m p l o m j a v á r a. Nagytiszteletű özv. Szondi Józsefne, született Bonyhay Zsuzsánna asszony, Isten dicsőségére és anyjáról való nagyszüleinek, ugymint nehái Béllyey Péter debreczeni volt lelkipásztor és ennek nejeinek Váci Nagy Erzsébetnek emlékeztére a debreczeni czegléd utcai ref. templomban létesítendő urasztalához egy igen értékes és díszesen kiállított, ezüst poharat küldött főtiszt. püspök ur ó méltóságához. A nagybecsű adomány átvetéven a ref. egyh. tulajdonába, a kegyeletes érzésű urnó iránti hálás köszönetet hirlap utján is nyilvánítani kötelességemnek tartottam. Debreczen, 1887. évi május 9-én. Szücs István, egyh. főgondnok.

* G y á s z j e l e n t é s. Beszler Károly miut férj: özv. Sárközy Ferencz ne, szül. Sárközy Johanna mint edes anyja; Sárközy Ida, Körner Adolfné; Sárközy István, Sárközy Gedeon és Sárközy György mint testvérek; a többi rokonok nevében is fájdalomtól tört szívvel tudatjuk felejtethetlen nöm, leányom illetve testvérünk B e s z l e r K á r o l y n e született Nagybecsai Sárközy Ilonának, folyó évi Május hó 7-ken, este 3/4 8 óraker, elete 23-ik, boldog házassága 5-ik évében, hosszas szenvedés után történt elhunytát. Feledhetetlen halottunk porrézei f. hó 9-én délután 4 óraker, a nagy-uj utczai 1601. számú háznál tartandó ref. vall. rövid isteni tisztelet után, a czegléd-utcai sarkterbe fognak örök nyugalomra helyeztetni. Mely végítzességétél e a rokonokat, barátokat, jó ismerősöket bánatos szívvvel meghívjuk. Debreczen, 1887. Május 8-án Beke hamvaira!

* A f ő i s k o l a k ö r e b ö l. Az Apafy alapítványi exegetikai tanszékre hat pályázó jelentkezett, u. m. jelentkezősok sorrendjében Szondi Bela sarkai sl. és hely. theol. tanár; Ferenczy Gyula a.-megyesi sl. és egy hatodik férfi, de a ki teljesíthetetlen föltételeket tűz ven ki, kérvényével nem vétethetett figyelembe. — Főiskolánk egyik legidősebb tanára, Lengyel Zsigmond sulyos betegségbe esvén, helyettesítéséről kellett gondoskodni. A görög nyelv tanítását a VIII. o-ban Gereši K., a VII-ben Dr. Öreg János, a latin nyelv tanítását a VII-ben Sinka S. vették át tőle.

* M a g y a r b a s a. Alacsony, öreg ember áll a rendőrbiztos előtt, vállára vetett, kopott szürrel, hegyese kifest bajusszal; kezében tartja zsiros kalapját s vigyorgó arcczal adja elő paraszát, hogy az a nő, a ki itt előtte áll és a piacról veszélyes fenyegetés miatt bekísértette őt, egy részeges, rossz természetű, a ki mindig háza körül ölködködik és a minap is ellopott a portájáról vagy husz fontnyi szalonnát, sonkát és a legdrágább kacsáját is eltökítette. Az asszony ennyi vád daczára felnyitja a száját s megindul a szóváltás, mint tavasz fele a vizáradat. A biztos csendő hangja vet olykor-olykor véget a hangzavarnak. A férfi újra vádol s tolvajlásért kéri az asszonyt marasztalni, a biztos figyelmezteti, hogy férj és feleség közt felmerült vagyoni kérdések hatáskörét felülmúlják; erre az asszony kijelenti, hogy nem neje, csak "27-ik vagyok én kérem alássan." Hazudik, szól közbe az őz ember, csak hetedik, 3 darabot, a ki hites volt, eltemettem és a többi négygyel, próbáltam, hogy ki tudok-e jönni. De szerencsétlen ember vagyok, mert mind a négy részeges volt." Az asszony rögtön replikázott, hogy a férfi iszik többet azért, hogy

nem látszik rajta, utána is ment már a ház, meg az a 13 malacz, amiket ő nevelt fel s hagyott hátra, mikor az a rossz ember elkergette. De hogy ne menne tönkre az olyan ember, a ki mindig újságolvasás meg kínkeserésével tölti az idejét. Nappal olvas, éjjel meg turja a földet a hol a láng szokott felcsapódni a 12. órában. Ezalatt a jegyzőkönyv elkészült, a peres telek aláírták s mindegyik azon hitben hagyta el a hivatalos helyiséget, hogy neki van igazsága a folyosón is osztozkodtak meg egy darabig, hogy az asszony 27-ik vagy csak a 7-dik volt-e!

* M i u j s á g a z é g b e n? Május nem hiába csak mégis a szellemek hónapja, azt bizonyítják meg csillagvizsgálók is pedig ók sokkal komolyabb emberek, semhogy olyan könnyen a szerelem szolgálatába állanak. És még s ók szolgálatatták hivatalosan az alábbi adatokat, melyek erősen a mellett bizonyítanak, hogy május a szerelem hónapja. Ebben a szép hónapban tudniillik a Hold a szerelmesek diskkrét lámpása hatalmasan működik: nem négyyszer, hanem ötször változtatja alakját. Első negyed volt 1-én, holdtölte volt 7-én, utolsó negyed lesz 14-én, ujhold 23-án, első negyed 30-án Ennyi változásokban többször elfordíthatja tőlünk a képet, mint rendszer szokta s a szokottnál is nagyobb lehet a diszkrecciója. Azonkívül ebben a szép hónapokban a menybölt legferiasabb planétája, a harcias Mars fölkel már reggel öt óraker és két óra hosszat várakozik az égbölt szép asszonyba, Venusra, a ki 7 órára ad neki rendezvoust. Együtt maradnak aztán egész estig és Venus asszony még soiréket is rendez mint esthajnal-csillag, daczára, hogy hű imádója, Mars ur, akkor már visszavonult polgári magányába. A sokat látott vén Nap pedig derült tavaszi mosolygással nézi fenn az égbölt ezeket a szerelmes mulatozásokat s azután, 21-én, böles előrelátással — az ikrek jegyében lép

A z á g o s t . h i t v . e v a n g e l i k é z i h i v a t a l f . é . májushó 1-étől az ev. egyház sajtó házában Miklós utca 1905. sz. a. a. (Ezelőtt Gasznerfő ház.)

* D e b r e c z e n i i n g a t j a n o k f o r g a l m a a d e b r e c z e n i k i r . t e l e k ö n y v i o s t á l y a n á l 1 8 8 7 . é v i a p r . 3 0 - t ó l m á j . 7 - i g

Gál Juliánna Vincze Gáspárné veszi Gy. Kovács Imre és neje Egr Berta ondódi szántó földét, 300 frtért.

Végh Zsuzsánna veszi Tóth Sándor és neje Nagy Sára csapókeri szőlőjét 170 frtért. Székely József és neje Enderle Katalin veszi Tolvaj József és neje Bancsi Mária ház és ondódi földét 1250 frtért.

Kovács Lajos és neje Kovács Zsófia veszik Papp Péter új kerti szőlőjét 150 frtért. Pál Ferencz és neje Koncz Zsuzsánna veszik Papp Lajos hatvan-utczai szőlőjét 300 forintért.

Nánássy Lajos és neje Baranyi Mária veszik Bagdi Károly és neje Kis Eszter vén kerti szőlőjét 410 frtért.

Komlósy Arthur és neje Pusztay Rózsa veszik Márk Pál és neje Fülöp Karolina ondódi szántó földét 1500 frt.

Novák János és neje Beke Zsuzsánna veszik Szikszay Jozsefa házat 4500 frt. Áron Miksa veszi Bacsó Bálint és neje J-ney Emilia duráskeszi szőlőjét 2000 frt. Győri Mihály és neje Nagy Juliánna veszik Vedres Mihály és neje Kulcsár Juliánna homokkeri szőlőjét 200 frt.

Márkus Juliánna veszi Mercse János ház és ujosztású szántó földé fele részét átruházás czimen, 625 frt értékben.

Bo'dog Ferencz és neje Szerencsi Zsuzsánna veszik, Bokos Gábor és neje Bartók Mária csapó-kerti szőlőjét 100 frt.

Tóth Antal veszi Árva Zsuzsánna és társai elepi két nyilas tanya földét 3500 frtért. Gu'hi István és neje Tolvaj Zsuzsánna veszik Kiss Bálint és neje Kovács Zsófia csapókeri szőlőjét 725 frtért.

Bíró Imre veszi Nagy Gábor és neje Job'ágy Mária házat 1200 frtért.

* Z e n e e s t é l y . A "Korona" című szállodában, holoap Rácz Károly kedvelt zenekara által zeneestély rendeztetik, mely alkalommal a már is jöhrinek örveadó vendéglők a legválogatosabb ételek és főm i a l o k k a l f o g n a k s o g á l l i .

Felelős szerkesztő Gáspár Imre Kiadó Kutasi Imre

Pályázat.

A debreczeni termény- és áruaktár-részvény társaságnál betöltendő könyvelői állásra pályázat nyitattik. Rendes fizetés évi 1000 frt, a tiszta hasznóból jutalékrész és szabad lakás. A kettős könyvvezetésben s a termény üzletbeni jártasság mellett, a magyar és német nyelv alapos ösmere és levelezés megkivánatik, s az elnyerendő állás legkésőbb folyó évi június 15-én elfoglalandó. Ajánlkozások május 20-ig az igazgatósághoz benyujtandók. Kelt Debreczenben, az 1887. május 7-én tartott ülésből

az igazgatóság.

A debreczeni hajdunánási vasut részvénytársaság

1887. június hó 8-án délelőtt 9 órakor Debreczenben, a városház nagytermében

RENDES KÖZGYÜLÉST

tart, melyre a részvényesek az alapszabályok 15. és 18. §-ra való figyelemztetés és annak felemlítése mellett, hogy a részvények Debreczenben a társulatnál, Budapesten a kereskedelmi banknál és az egyesült budapesti fővárosi takarékpénztárnál lehetők, — ezennel meghivatnak.

A közgyűlés tárgyai:

1. Az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése.
2. Az 1886. évi zárszámadás előterjesztése, a mérleg megállapítása, a nyereség feletti intézkedés s a felmentvény megadása.
3. Felügyelő bizottsági tagok választása.
4. Jelenléti jegyek értékének megállapítása.
5. Alapszabályok módosítása.
6. Indítványok.

Debreczen, 1887. május 5.

Az igazgatóság.

Pályázati hirdetmény.

A debreczeni takarékpénztár Debreczenben, a főpiacz-utcán 1898. sz. a. levő telkén egy kétemeletes bérházat kíván építtetni; mire nézve a már végleg megállapított részletes tervek és költségvetések szerint a következő munkák szükségeltetnek:

és pedig I. Föld és kőm munka	54932 f. 03.	X. Lakatos munka	10,170 f. 50.
II. Kőfaragó munka	12361 f. 37.	XI. Mázoló	2064 f. 65.
III. Vasgyári munka	15348 f. 07.	XII. Úvegés	1503 f. 84.
IV. Ács munka	5573 f. 17.	XIII. Cserép kályhák	3430 f. —.
V. Kátrány lemez	1029 f. 27.	XIV. Telegraph vezeték	415 f. —.
VI. Bádgos munka	2328 f. 11.	XV. Szobafestő munka	2038 f. 50.
VII. Palafedő munka	4567 f. 08.	XVI. Terazzo és Betoncsatorna	2649 f. 03.
VIII. Szobrász munka	1869 f. —.	XVII. Asphalt burkolat	2161 f. 34.
IX. Asztalos	12748 f. 48.		

összesen 135,189 f. 44.
Ezen munkáknak kiadása iránt ezennel nyilvános pályázat hirdettetik és felhivatnak vállalkozni szándékozók, miszerint akár az összes munkákra együttesen, akár pedig külön-külön egyes munkákra nézve kellőleg felszerelt, 50 kros bélyeggel és az elvállalni óhajtott munka költségösszegének 5 az öt százalékát felérő pénzürtékű bányapénzzel ellátott, bepecsételt ajánlatukat legkésőbb 1887. évi május hó 31-ének déli 12 órájáig a debreczeni takarékpénztárhoz, nevezetesen Szepessy Antal igazgató ur kezébe, annál is inkább pontosan beküldeni sziveskedjenek, mivel netalán később érkező, vagy nem az e célra már készült ajánlati mintalapon megírt vagy pedig tökéletesen megfelelően fel nem szerelt ajánlatok tekintetbe vétetni nem fognak.

A kiviteli tervek betekintheők Debreczenben a takarékpénztár igazgatójánál és Budapesten Gerster Kálmán műépítész úrnál vas-utca 14. szám alatt és pedig minden hétköznapon délelőtt 9—12 óráig.

Minden vállalkozni szándékozó az egyes munkálatokról szóló, részletes költségvetési kivonatokat, általános és részletes feltételeket, valamint az ajánlati mintákat ivenkint 20 krajczárral egyaránt számítandó árért, akár Debreczenben, akár pedig Budapesten az előbb nevezett helyeken és időben f. hó 10 ikétől kezdve kívánalma szerinti példányokban megszerkezheti A költségvetési kivonatban a felajánlott egységek, és az ezeknek megfelelő egész összegek vállalkozók által kitöltendők, és ezen kivonatokat, kellőképpen tisztán kitöltve és aláírva az ajánlatokhoz csatolandók.

Határozottan kikötöttetik, miszerint minden olyan ajánlatok, melyekhez csatolt költségvetési kivonatokban késsel vagy gummival vakart kijavítások, vagy kétséget ébresztgető számkitételek fordulnak elő; ugyisint minden oly ajánlat, melyben a kettelt egység-árak alapján kiszámított összes költségösszeget kivül még százalékos, vagy ezekkel egyenértékű engedelmények vagy felülfizetések iránti pótnyilatkozatok foglaltatnak, egyáltalában tekintetbe vétetni nem fognak.

A pályázaton részt vehet minden iparhatósági igazolvánnyal és gyakorlási joggal és szakértelemmel bíró magyar honpolgár.

Az általános, ugy szintén a részletes feltételek vállalkozók által aláírandók.

Az építendő takarékpénztár igazgatósága fenntartja magának azon jogot, hogy a beérkező ajánlatok közül bármelyiket választhassa.

A debreczeni takarékpénztár igazgatósága.

Huzás már A JÖVŐ HÓNAPBAN.

Kincsem 1 sorsjegy 10

Sorsjegy 1 csak 10

Pónyremény közpénzben

50.000 ft

10.000 ft, 5000 ft 20% lev. 4788 pénznyeremény.

A magyar levar-egylet sorsjegy-irodája: Budapest, vaczi-utca 6. sz.

Sorsjegyek kaphatók kiadóhivatalunkban is.

Lucerna és burgondi répa mag.

Hybrida téaróza La Reine

Új mag- és virág-kereskedés!

Tisztelettel étesitem a nagyérdemű közönséget, hogy czeplé-
utczán, Dr. ROTSCHNEK V. Emil ur házában a gyógyszerhárral szem-
ben a mai kor igényeinek megfelelő

gazdasági kerti és virágmag-üzletet nyitottam,

a hol valódi

CSIRA KÉPES ERFURTI MAGOK

kaphatók.

T. v. ábbá

élő cserepes virágok,

több ezere menő

MAGAS és ALACSONY TÖRZSÜ RÓZSÁK

igen kitiűő

sárga és görögdiñnye mag kapható.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek és 5 frton felüli vásárlásnál bérmentve küldetnek; azonban mindenféle virágok fák, bokrok biztos helyekről csekély provisio mellett elárúsítás végett üzletemben elvállaltatnak.

A nag érdemű közönség beceses pártfó ásába ajá. ha, vagyok tisztelettel

KLIMO K.

3000 drb róza helyes névvel.

Karancsalja.

Baglyasalja.

ÉSZAKMAGYARORSZÁGI

EGYESITETT

köszönbánya és iparvállalat részvény-társulat.

Ajánljuk

kitűnő minőségű hazai közönterményeinket

gyári, gazdasági és házi czélokra

a legjutányosabb árak mellett.

Rendelményeket kérünk központi irodánkba

Bud-pest, Erzsébetter 3. szám alá inté ni.

Az igazgatóság.

Arverési hirdetmény.

Aláírt kiküldött végrehajtó az 1881 évi LX. t. cz. 102. § a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a h.-bőször-ményi kir. járásbíróóság 9, 12 és 126/1887 számú végzése által Juhász Anna, Juhász Juliánna és Juhász Borbála javára Herbák Mátyás és neje Debrődi Verona el- len 20 frt 07 kr, 66 frt 4 kr, 35 frt 61 kr tőke, ennek 1886-ik év december hó 24-ik napjától számítandó 6% kama- tai és eddig összesen 134 frt 55 kr per- költés követelés erejéig elrendelt ki- elégítési végrehajtás alkalmával bírői- lag lefoglalt és 461 frt 50 krra becsült ló, boronyk, takarmány, tűzifa, termények és egyebekből álló ingóságok nyilvános árverés utján eladatnak.

Mely árverésnek az 526/1887. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Egyek községben le- endő eszközlésére 1887 ik év május hó 13 ik napjának délelőtti 9 órája határ- időül kitűzetik és ahoz a venni szán- dékozók ezennel oly megjegyzéssel hi- vatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881 évi LX. t. cz. 107. § a értelmében a legtöbbet ígér- nek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vétel- ára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ban megállapított feltételek szerint lesz ki- fizetendő.

Kelt H.-Bőszörmény, 1887-ik évi april hó 27-ik napján.

Bódogh Zsigmond,
kir. bírósági végrehajtó.

Idényi ujdonság!

A legújabb „Mikadói”-forma f nttasie számlá- b l. díszítve, 2 frt 50 krtól, 3.—, 3—50, 4.—, 4—50, 12 frt, továbbá mindenemű csipkékala- pok, díszített és díszítetlen szal akalapok a leg- jutányosabb gyári árakon kaphatók

Kattler Bernát
díszített és díszítetlen
női és gyermek szalma- és nemez kalap gyárában

B. pest. Károlyu., Károlyiaktanya 6., 7. boltz
Flók-üzlet: Kigyó-utca 4-ik szám.
Dívatlapok kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek

Kiadó sertés-hizlalda.

Az olajütő mellett levő sertés hizláló két akol és két tengeri tartó bódé minden órán kiadó.

Ertekezhetni a tulajdossal.

Jobbágy János.

Cser-utca 2360. szám a.